№ 75. Piątek 2. Kwietnia 1858. Rok wydania 48.

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co Środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Lwów, 1. kwietnia. Dnia 31. marca b. r. wydana i rozesłana została z c. k. galicyjskiej drukarni rządowej we Lwowie część VII. oddziału I. z r. 1857 Dziennika rządowego dla okręgu administracyjnego c. k. Namiestnictwa we Lwowie.

Część ta zawiera:

Nr. 222. Cesarskie rozporządzenie z dnia 23. października 1857, względem stanowiska różnych kategoryj personalu nauczycielskiego na uniwersytetach w Padwie i Pawii, tudzież względem objętości przysłużających im praw.

Nr. 223. Ministeryalne oświadczenie z dnia 7. listopada 1857, ażeby wzajemne rekwizycye tak spraw karnych, jak cywilnych bezopłatnie załatwiane były.

Nr. 224. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 14. listopada 1857, o regulacyi klas dyetalnych dla urzędników loteryjnych.

Nr. 225. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 16. listopada 1857, obowiązujące w krajach koronnych, powszechnym związkiem celnym objętych, o postępowaniu celnem z meblami żelaznemi w połączeniu z towarami tkackiemi i warsztacikowemi.

Nr. 226. Obwieszczenie ministerstwa skarbu z dnia 19. listopada 1857, o przeniesieniu na powrót zespolonego z królewsko-saskim urzędem celnym w Johann-Georgenstadt austryackiego urzędu celnego ubocznego klasy II. Breitenbach, na dawniejsze stanowisko do Breitenbach.

Nr. 227. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i finansów z dnia 24. listopada 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, o uwzględnieniach, przyznanych uczniom szkół leśnych w Aussee w Morawii, i Weisswasser w Czechach.

Nr. 228. Rozporządzenie ministerstwa finansów z dnia 24. listopada 1857, obowiązujące w kraju koronnym Illyryi, względem uwolnienia od kontroli gałganów (szmat) na Pobrzeżu ilirskiem.

Nr. 229. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 27. listopada 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych, względem zawierania małżeństw przez kwieskowane indywidua straży finansowej.

Nr. 230. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 28. listopada 1857, obowiązujące we wszystkich krajach koronnych z wyjątkiem królestwa Lombardo-weneckiego i Dalmacyi, względem wystawiania pewnych certyfikatów, uwalniających materyały budowlane od opłaty myta.

Nr. 231. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i najwyższej władzy policyjnej z dnia 30. listopada 1857, mocą którego dziennik ruski *Wiestnik* ogłasza się dziennikiem urzędowym.

Nr. 232. Rozporządzenie ministerstwa spraw zagranicznych w porozumieniu z ministerstwami spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, handlu i skarbu, tudzież z nadkomendą armii i najwyższą władzą policyjną z dnia 2. grudnia 1857, mocą którego obwieszczone zostały przepisy dla cesarskich urzędów konsularnych w Turcyi co do cywilnych stosunków tak poddanych austryackich w państwie tureckim przebywających, jako też osób zostających tam pod opieką Austryi.

Nr. 233. Traktat pocztowy między Austryą i Francyą z dnia 3. września 1857. (Podpisany w Paryżu dnia 3. września 1857, w ratyfikacyach zamieniony dnia 30. października 1857.)

Nr. 234. Rozporządzenie najwyższej władzy rachunkowo-kontrolnej z dnia 25. listopada 1857, obowiązujące w krajach koronnych Kroacyi i Slawonii, którem obwieszcza się, ze w skutek najwyższej uchwały z dnia 14. listopada 1857 r., cenzura i komputacya kroacko slawońskich żurnalów kasowych wydatku kameralnego przeniesioną została z głównej buchhalteryi kameralnej do zagrabskiej buchhalteryi rządowej.

Nr. 235. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 9go grudnia 1857, mocą którego znosi się sprzedaż sorty cygarów numeru taryfy 12 po 42 kr. od 100 sztuk a po ½ kr. od 1 sztuki, we wszystkich krajach koronnych, gdzie się takowe sprzedają, wyjąwszy królestwa Dalmacyi.

Nr. 236. Rozporządzenie ministerstwa skarbu z dnia 11go grudnia 1857, obowiązujące w królestwie Węgierskiem, co do początku działalności nowo utworzonych pięciu prokuratur skarbowych i ich ekspozytur w Węgrzech.

Nr. 237. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnetrznych i ministerstwa sprawiedliwości z dnia 12. grudnia 1857, obowiązujące w królestwach Węgierskiem, Kroackiem i Slawońskiem, w wielkiem księstwie Siedmiogrodzkiem, województwie Serbskiem i banacie Temeskim, mocą którego przedłuża się aż do 1. stycznia 1859 r. termin względem składania egzaminu sędziowskiego, przepisany dla podrzędnych urzędników konceptowych przy sądach w §§. 2 i 23 cesarskiego rozporządzenia z dnia 10. października 1854 roku (Dziennik praw państwa nr. 262).

Nr. 238. Rozporządzenie ministrów spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 19. grudnia 1857, którem obwieszcza się początek działalności sądów urbaryalnych w wielkiem księstwie Siedmiogrodzkiem.

Sprawy krajowe.

(Wiadomości bieżące.)

Gazeta wiedeńska donosi: Nasz korespondent w Petersburgu wspomniał w swem ostatnim liście o szerzącej się pogłosce, że heski książę Alexander brat Jej Mość Cesarzowej ma zająć miejsce hr. Suwarowa w guberniach Estonii, Liwonii i Holandyi. Ci co to głoszą musieli zapewne zapomnieć, że Jego Wielko-książęca Mość zostaje jenerał-majorem i brygadyerem w cesarsko-austryackiej służbie bawi w Medyolanie.

Portugalia.

Lizbona, 16go marca. Portugalski rząd przedłożył Izbom projekt ustawy względem zniesienia niewolnictwa w koloniach.

Anglia.

(Nowiny dworu. — Uwięzienie prezydenta włoskiej konferencyi. — Drut do telegrafu podmorskiego. — Posiedzenie w parlamencie z dnia 25. marca.)

Londyn, 27. marca. Jej Mość Królowa odbyła przedwczoraj po południu w pałacu bukinghamskim kapitułę orderu podwiązki. W poczet nowych kawalerów orderu wstąpili książęta Wellington i Dewonshire.

— Poseł francuski miał przedwczoraj konferencyę z lordem Derby.

— Na prezydenta mniemanej konferencyi włoskiej, Borromeo wydano rozkaz uwięzienia.

— Przed ośmiu dniami zaczęto na okręt „Agamenon" ładować atlantycki drut telegraficzny a do wczoraj znajdowało się już 140 mil na pokładzie. Niepomyślna próba zeszłoroczna okazała miedzy innemi, ze należy wielką uwagę zwracać na stosowny rozkład drutu w magazynie okrętu. Przeznaczony najpierw do zagłębienia drut na 260 mil będzie spoczywał na wyższym pokładzie rozwinięty, reszta zaś drutu nie będzie zwijana w kłęby owalne ale w okrągłe koliste. Niebawem zacznie i okręt „Niagara" ładować swój drut elektryczny.

— Na przedwczorajszem posiedzeniu *Izby wyższej* oświadczył lord *Malmesbury* na wstępie dyskusyi, ze jeden z uwięzionych w Neapolu inżynierów angielskich, Watt, przybył właśnie w polepszonym stanie zdrowia do Londynu, drugi zaś odzyskał za kaucyą wolność i mieszka obecnie u angielskiego konzula. Na zapytanie lorda *Granville*, czy dyrektorom wschodnio-indyjskiej kompanii udzielono osnowy przyszłego bilu indyjskiego, oświadcza lord *Ellenborough*, że po zapadłej w Izbie niższej uchwale, aby usunąć kompanię od dalszych rządów Indyi, nie mają już dyrektorowie żadnego politycznego znaczenia, nie udzielono im też odpisu przyszłego bilu urzędownie, ale tylko z grzeczności w drodze prywatnej. Lord *Granville* widzi w tem szczególniejsze zadośćuczynienie dla dawnego rządu, że obecni ministrowie zachowują w tej sprawie to samo postępowanie, które tak surowo przyganiali u swych poprzedników. Lord *Derby* nie chce przyznać się do takiej niekonsekwencyi, utrzymując że nowy bil będzie różnił się od poprzedniego w administracyi organizacyjnej, chociaż za równo oświadcza się za uchyleniem kompanii.

— W *izbie niższej* odmawia *kanclerz skarbu* odpowiedzi na zapytanie, czy rząd zażąda od Neapolu zupełnego zadośćuczynienia za pokrzywdzenie angielskich inżynierów Watt i Park, jeśli sprawozdanie angielskich jurystów korony uzna postępowanie rządu neapolitańskiego przeciwnem prawu *ab initio*. P. *d'Israeli* wymawia się, że syndycy koronni nie wyrazili jeszcze dotychczas żadnej opinii w tej sprawie. Po załatwieniu kilku innych podrzędnych spraw wniósł p. *Roebuck*, aby znieść posadę iryjskiego lorda namiestnika i zamianować natomiast osobny sekretaryat stanu dla Irlandyi. Na poparcie swego wniosku przytacza mowca, że Irlandyę nie należy uważać za osobną prowincyę ale za cząstkę angielskiego państwa. Zdaniem mowcy przemawiają za usunięciem wicekróla iryjskiego względy skonomiczne polityczne i socyale. Dzisiejszy dwór wicekrólewski nabawia tylko niepotrzebnych wydatków i daje powód do rozmaitych intryg, które wpływają niepomyślnie na socyalne stosunki kraju. Sir *S. B. Moller* sprzeciwiał się wnioskowi, radząc aby izba przystąpiła raczej do porządku dziennego. Podczas odejścia poczty trwały jeszcze dalsze dyskusye, których ostateczny rezultat znany jest z wczorajszej depeszy telegraficznej.

Francya.

(Blokada Kantonu zniesiona. — Rozkaz dzienny marszałka Baraguy d'Hilliers. — Wiadomości bieżące. — Mianowanie ambasadora do Anglii.)

Paryż, 27. marca. *Monitor* ogłasza w swej części urzędowej, że z d. 10. lutego zniosły sprzymierzone floty na wodach chińskich blokadę portu i rzeki Kantonu. Miasto samo i przedmieście Kantonu pozostana jednak w stanie oblężenia przez cały ciąg okupacyi, a handel miejscowy będzie ulegał ciągle wszystkim tym ograniczeniom, jakie sprzymierzeni ustanowili dotychczas lub ustanowią na przyszłość.

— *Nord* donosi z Paryża, że książę Małachowy przybędzie do Londynu z licznym i świetnym pocztem służby. Do rocznej jego dotacyi 100.000 fr. przyłączają się jeszcze pensye marszałka, senatora wielkiego krzyża legii honorowej i ambasadora. Posiada też najmniej 400.000 fr. rocznego dochodu. Obowiązki gospodyni w salonach poselstwa pełnić będzie żona pierwszego sekretarza ambasady, baronowa Malaret, bo Pelissier jest jak wiadomo bezżennym.

— Sposób, w jaki wyraziły się dzienniki angielskie co do mianowania marszałka Pelissier posłem w Londynie, podobał się wielce w Paryżu. Życzyćby aby pomyślny ten zwrot do dawnych stosunków serdecznych ustalił się po obudwu stronach. W Paryżu mówią o własnoręcznem pismie Królowej Wiktoryi do Cesarza Napoleona, gdzie monarchini angielska z największą oświadcza się przyjaźnią. Słychać także, że Cesarz posłał Królowej poufnie listę imion, z których sama Królowa wybrała marszałka Pelissier.

— Nowe wybory paryskie rozpoczną się z d. 18. kwietnia.

— Minister spraw zewnętrznych utworzy pięć nowych konzulatów.

Podpułkownik Morel mianowany został komendantem wyspy Mayotte. Kolonię tę na indyjskich wodach zamierza rząd podnieść do większego znaczenia.

— P. Gautier de Rougemont, mianowany konserwatorem grobu Napoleona na wyspie ś. Heleny, opuścił Paryż i udał się na swą posadę.

— Przedstawiona w komicznej operze sztuka Quentin Durward podobała się nad wszelkie spodziewanie.

— Marszałek Baraguay d'Hilliers przybył d. 23. b. m. do Tours i obejmując naczelne dowództwo wydał następujący rozkaz dzienny:

„Żołnierze! Cesarz mianował mię naczelnym wodzem dywizyi wschodnich. Powołanie moje jest czuwać nad waszem zachowaniem i waszym bytem, aby w tych stronach utrzymać pokój, który tak szczęśliwie zwycięztwa nasze utwierdziły w Krymie i na morzu północnem. Nie ustąpiliście wobec nieprzyjaciół, liczę też na was, że pokonacie anarchistów, gdyby się uzuchwalili kiedykolwiek podnieść bunt przeciw rządom Cesarza lub dziedziczności Cesarzewicza. Możemy mieć tylko jedną i tę samą myśl, tylko jeden i tensam okrzyk. Niech żyje Francya! niech żyje Cesarz!

Marszałek naczelny wódz dywizyi wschodnich
Baraguay d'Hillers."

— Jules Favre wystąpi w Paryżu z kandydaturą opozycyi do ciała prawodawczego.

— Przedwczoraj odbyła się pierwsza recepcya u ministra spraw wewnętrznych, jenerała Espinasse. Pomiędzy gośćmi znajdowali się wszyscy niemal wyżsi urzędnicy dworu, wielu jenerałów i dam. Przedwczoraj przyjmował podobnież i hrabia Walewski. Feruk Chan znajdował się na recepcyi i upewniał, że d. 15. kwietnia odpłynie niezawodnie z Marsylii.

— Książę Jerzy saski opuści Paryż w przyszły poniedziałek. Przedwczoraj odbyła się w Tuileryach świetna uczta na cześć dostojnego gościa.

— Wielka księżna Olga, małżonka następcy tronu wirtemberskiego, przybędzie wkrótce z Sztutgardy w odwiedziny do cesarskiej rodziny.

— Rząd zamyśla obecnie połączyć linią telegraficzną wszystkie zachodnie indyjskie kolonie francuskie.

— Zapowiadana zdawna reorganizacya kompanii stugwardzistów ma jak upewnia *Constitutionel*, wkrótce wejść już w wykonanie. Przyszły korpus składać się będzie z dwóch kompanii, każda o dwóch peletonach, pod wodzą pułkownika, podpułkownika, dwóch komendantów szkadronowych i odpowiedniej liczby kapitanów, poruczników i podporuczników. Cały korpus liczyć będzie 208 podoficerów i gwardzistów o 179 koniach.

— *Gazeta wiedeńska* pisze: Mianowanie marszałka Pelissier posłem francuskim w Londynie musiało na wszelki wypadek powszechne wywołać zdziwienie. Mówiono wprawdzie o nominacyi jednego z jenerałów lub marszałków, lecz nikt nie pomyślał nawet o księciu Małachowy. Marszałek wystąpi wobec Anglików jako dawny towarzysz wojenny, jako mąż, o którym mówią, że przekonany jest o korzyściach francusko-angielskiego przymierza; lecz będzie to zarazem surowy i nieugięty żołnierz, z formami dyplomacyi mniej oswojony, ale który zdobył Małachowę bez pomocy i udziału Anglików, zatem będzie poniekąd uosobistniał obowiązki, do jakich wobec francuskiego cesarstwa poczuwać się winna Anglia. Francya kraj to rzeczy niespodziewanych, gdzie wszystko nagłe, nowe, nieprzewidziane zawsze głośną znachodzi pochwałę. Zresztą niepodpada wątpliwości, że ludność radaby, aby z wszelką stanowczością wystąpić przeciw Anglii. Taka zmiana opinii publicznej objawia się dość wyraźnie. Bardzo niemiłe wrażenie sprawia w Paryżu wiadomość, że Bernard może bardzo łatwo ujść kary dla niedostateczności ustaw angielskich. O innych nieskończonych jeszcze procesach nie obiegują żadne pogłoski.

Szwajcarya.

(Ulgi w paszportach dla obywateli Szwajcarskich.)

W paszportowej kwestyi otrzymała szwajcarska rada związkowa telegraficzną wiadomość z Paryża, że nie wychodźcy, ale krajowcy, których paszporta przesyła i zaleca szwajcarski rząd, są uwolnieni od osobistego stawienia się w francuskim konzulacie, jak to zaproponował szwajcarski poseł w Paryżu.

— Dziennik *Allg. Ztg* umieszcza co do kwestyi wychodźców i paszportów następujący telegram z Berny z dnia 23. marca: Cesarz Napoleon oświadczył Dr. Kern swoją gotowość, wziąć na nowo pod rozwagę przepisy paszportowe, które odnoszą się zarówno do wszystkich pogranicznych państw. Rząd kantonu Bazylei nie jest przychylny zaprowadzeniu wicekonzulatów, i chce w poprzód wiedzieć, kto będzie konzulem.

Włochy.

(Wiadomości bieżące.)

Rzym, 18. marca. Dnia 16. b. m. obchodziła domowa kaplica pałacu Massimi rocznicę wskrzeszenia z martwych, które wykonał na tem samem miejscu św. Filip Nerius w roku 1583. Obszerna kaplica była dla publiczności otwarta, a pobożni i ciekawi zgromadzili się w wielkiej liczbie; jak zawsze po południu zatrzymał się powóz Jego Świątobliwości przed pałacem: Ojciec święty wszedł schodami do kaplicy i odprawił sam nabożeństwo. Potem zaszczycił Jego Świątobliwość księcia i księżnę wizytą w ich apartamencie, gdzie była także obecną Jej Mość Królowa Krystyna.

Niemce.

(Przepisy paszportowe do Francyi. — Lody na Elbie puściły. — Pogloska, odwiedzin Napoleona w Mnichowie. — Most na Renie.)

Drezno, 25go marca. Ministeryum spraw wewnętrznych ogłasza, że tutejszy poseł francuski z polecenia swego rządu oznajmił, iż każdy poddany saski, który chce jechać do Francyi, dla uzyskania paszportu, musi osobiście stawić się u francuskiego posła w Dreznie, albo u francuskiego konzula w Lipsku.

— Kry lodu spłynęły tą razą nadzwyczaj spiesznie i szczęśliwie. Już chodzą Elbą okręta parowe i żaglowe. Towarzystwo żeglugi parowej rozpoczyna z dniem dzisiejszym tegoroczną czynność, a ułożony już plan ogłasza codzienną żeglugę do Szandaw i na powrót, a trzy dni żeglugi do Meissen i Riesa.

— *Gazeta wiedeńska* donosi: Jak przed kilkoma dniami nasz korespondent z Sztutgardy, tak dzisiaj donosi z Mnichowa nasz tamtejszy korespondent z większą pewnością, że Cesarz Napoleon przybędzie do Mnichowa, z czego rozmaite powstają kombinacye.

— Dziennik *Leips. Ztg* donosi, że podanie towarzystw żeglugi, żeglarzy, i izby handlowej, przedłożone związkowemu zgromadzeniu względem kolońskiej budowy mostu, zostało poruczone pod rozpoznanie wydziału. Techniczne kwestye zachodzące w tym przedmiocie, ma rozwiązać centralna komisya żeglugi na Renie; ta komisya znajduje się obecnie na nadzwyczajnem posiedzeniu w Moguncyi i zajmuje się tą sprawą.

Rosya.

(Wiadomości z prawego skrzydła linii kaukazkiej.)

Petersburg, 16go marca. Oddział majkopski ukończył ze świetnem powodzeniem wszystkie powierzone mu tej zimy działania i odesłany został 31. stycznia na kwatery zimowe.

Do 11. stycznia wojska zajęte były wyrębywaniem dróg w lasach i przyspasabianiem drzewa budulcowego, potrzebnego dla ukończenia w posterunku majkopskim budowy kwatery sztabowej dla kubańskiego pułku piechoty. 6go stycznia, w dniu trzech króli, poświęcono uroczyście nowy posterunek i położono kamień węgielny świątyni pod wezwaniem św. Mikołaja cudotworcy.

Nieprzyjaciel, jakkolwiek licznie był wówczas zgromadzony, rzadko poważał się niepokoić nasze wojska. Tylko 3go stycznia znaczny oddział gorali, przeprawiwszy się na lewy brzeg rzeki Kurdżips, usiłował ostrzeliwać się z naszemi wojskami, lecz został odparty ze znaczną stratą; my zaś straciliśmy 2ch żołnierzy ranionych.

11go stycznia dowodzący wojskami prawego skrzydła przedsięwziął działania zaczepne, skierowane w głąb krainy Abadzechów, w celu wyparcia z okolic kwatery sztabowej nieprzyjaznego nam plemienia.

8 i pół batalionów piechoty i 4 dywizyony jazdy, przy 14 działach, posunęły się zrana z posterunku majkopskiego w górę lewego brzegu Kurdżipsu i przybyły szczęśliwie do aułu Daur-Chabes, gdzie stanęły na nocleg. W tymże dniu jenerał-lejtnant Kozłowski wykonał na czele jazdy rekonesans, przyczem nieprzyjaciel, zająwszy lasek, począł się ostrzeliwać; nadesłano atoli z obozu rotę strzelców celnych, którzy zmusili nieprzyjaciela do opuszczenia lasku, przyczem nieponieśliśmy żadnej straty.

Nazajutrz wojska zajęte były wyrębywaniem drogi w lesie, w kierunku aułu zbiegów kabardyńskich, Kudenetów. Gorale, którzy stali w aule, przeszkadzali nam w robotach, lecz ponieśli wielką stratę od ognia naszej artyleryi, którą jenerał-lejtnant Kozłowski zasłonił naszych robotników. Straciliśmy trzech ludzi w ranionych, gorale zaś podług zeznań szpiegów, stracili w dniu tym wielu z przedniejszych swych wojowników.

13go stycznia wojska zajęte były od samego rana wyrębywaniem lasu na około aułu Kudenetów. Nieprzyjaciel, zmuszony będąc takowy opuścić, zajął pozycyę w bardzo silnym od natury aule Duch-Chabl.

Dla zdobycia tego ostatniego aułu, jenerał-lejtnant Kozłowski rozdzielił swe wojska na trzy kolumny: 3 bataliony z dwoma działami, dowodzone przez pułkownika preobrażeńskiego, otrzymały polecenie obejścia aułu z lewej strony, dwa inne bataliony z dwoma działami, dowodzone przez pułkownika Liebutina, miały iść wzdłuż rzeki Etok i atakować auł z prawej strony, a jenerał-major Tychocki z jazdą, artyleryą konną i dwoma rotami strzelców celnych, posunął się prosto traktem. Nieprzyjaciel zajmował znacznemi siłami auł, wąwóz lasem porosły na brzegu rzeki Etok, za aułem, i most na tejże rzece.

Jenerał-major Tychocki uderzył pierwszy na auł, i wyparłszy zeń nieprzyjaciela, ścigał go szybko do wąwozu. Mając przeciw sobie tylko jazdę, gorale zatrzymali się w wąwozie, w nadziei utrzymania się w nim, lecz jenerał Tychocki, nie dając nieprzyjacielowi czasu do opamiętania się, kazał wnet kozakom pozsiadać z koni i atakował nieprzyjaciela na szaszki. Nieprzyjaciel został wkrótce odparty za rzekę Etok, a tymczasem nadciągnęli na plac boju strzelcy celni pułku sewastopolskiego i atakowali na bagnety gorali broniących mostu, zdobyli takowy i wyparli ostatecznie nieprzyjaciela z wąwozu pokrytego poległymi.

Tej porażki uniknęły li-tylko oddziały jazdy, które ratowały się zawczasu ucieczką, co się im dlatego powiodło, iż kozacy, nie wiedząc poprzednio o istnieniu mostu w tej miejscowości im nieznanej, nie mogli przeprawić się przez rzekę dla ścigania nieprzyjaciela.

W tej uporczywej walce, która trwała około godziny, zabito nam dwóch ober-oficerów (Esaułę Kołosowa i podporucznika Chucesowa) i 4 żołnierzy, raniono 4 oficerów (pułkownika preobrażenskiego, Esaułę Małachina, sotnika Kopaniewa i Korneta Kuczuk-Łojowa) i 48 żołnierzy.

Grecya.

(Ich Mość Królestwo powrócili. — Rozpoznanie rachunków zaległych.)

Ateny, 20. marca. Ich Mość Królestwo wrócili zeszłej niedzieli do stolicy, lecz nie lądem z Megary, jak było postanowiono, ale dla większego pospiechu z Calamachi morzem dopirejskiego portu, gdzie miejskie władze i wszyscy ministrowie przyjęli najuniżeniej najdostojniejszych państwa.

— Rozpoznawanie budżetu, a właściwie złożenie rachunków z 1850 roku, przyszło obecnie, — po ośmiu latach, pod aprobacyę zastępców ludu. Komisya, którą izba mianowała na to, zrobiła uwagę, że nieprzyłączono żadnych alegatów i zaproponowała, aby izba nie pozwalała rozpoznawania, póki rząd nie przedłoży potrzebnych alegatów. Debaty trwały całe cztery dnie, i były bardzo żywe; izba odrzuciła większością głosów wniosek komisyi, by odesłać rządowi przedłożone papiery, oświadczyła jednak jednogłośnie, że zamiar rządu nieda się przeprowadzić, zaś do rozpoznania złożenia rachunków i dostarczenia potrzebnych dokumentów postanowiła zwołać osobną komisyę. — Pogłoska o zmianie ministeryum jest w związku z tym wypadkiem.

Turcya.

(Wezwanie Porty do ambasadorów. — Doniesienia z Damasku i Bagdadu.)

Konstantynopol, 21go marca. Wysoka porta zaprosiła urzędownie reprezentantów wielkich mocarstw, aby zawezwali członków europejskiej komisyi w Bukareszcie do ukończenia swego raportu.

Damask, 11. marca. Dnia 4go b. m. przybył do naszego miasta nowy jeneralny gubernator Ali Basza z swym synem Abdulramanem, który ma wprawdzie także tytuł Baszy ale niższy stopień. Dawniejszy gubernator Izzet Basza, wyszedł na przeciw niego, jednak po pierwszej rozmowie wrócił inną drogą do miasta. Dotąd nie przedsięwziął Ali Basza żadnych jeszcze środków administracyjnych. Tymczasem ustanowił tylko targową komisyę składającą się z ośmiu członków, aby ustalić ceny żywności i innych potrzebnych artykułów. Z karawaną do Meki uda się tego roku także i Sułtanka w towarzystwie cesarskiego szwagra Saida Baszy. Mówią, że wysoka Porta przeznaczyła na tę podróż 5 milionów piastrów. P. Engel Szemaya, rodem z austryackiego Cesarstwa, otrzymał od Sułtana bardzo piękną, złota, brylantami wysadzaną tabakierkę za rozmaite stare złote monety arabskie z czasów Saracenów. Seraskier Syryi, Achmet Basza, który obecnie przybył do Bejrutu, będzie tutaj oczekiwany, dopiero po załatwieniu sporów na górze Libanie; z tego powodu powołano do Bejrutu tamtejsze znakomitości. Z Bagdadu donoszą pod dniem 17. lutego, że Omer Basza znajduje się już w pobliżu tego miasta. Miał przy sobie kilku arabskich Szejków rozmaitych szczepów, którzy przyrzekli poddać się. W puszczy zrekrutował do 60 młodych Beduinów.

Azya.

(Proces Króla delhickiego. — Zbrojna siła angielska w Indyach. — Doniesienia z Makao.)

Z Delhów nadeszły szczegóły z toku procesu przeciw staremu królowi. Zeznania świadków nie wiele zawierają dowodów, że brał bezpośredni udział w rzeczi 11go maja, to jest w pierwszym dniu powstania w Delhach, albo w okropniejszej jeszcze rzezi, która w pięć dni poźniej nastąpiła, a w której około 50 Anglików, po większej części kobiety i dzieci wymordowano. Ale względem szczegółów rzezi zebrano obszerne dowody, i nie okazało się bynajmniej, ażeby król starał się przetłumić je, albo tylko się biernie zachowywał. (Jeden z świadków, wydawca w wschodnio-indyjskim języku dziennika *Delhi News*, niejaki Czuni, odpowiedział na zapytanie, kto dał rozkaz do rzezi? temi słowy: „sam król, bo któż inny mógłby dać rozkaz taki?") Już w marcu przeszłego roku przed wybuchem powstania, dośledzono zdradzieckiej korespondencyi króla z Szachem perskim podczas angielsko-perskiej wojny; korespondencya ta szła na ręce muzułmańskiego fakira, którego także schwytano. Z tem wszystkiem dalsze zeznania przed sądem zaprzeczają wszelką wiadomość o tej korespondencyi. Cały ten proces zdawał sie króla mało co obchodzić; kiedy niekiedy odezwał się z żywością, najczęściej spał, i praca była wytłumaczyć mu, o co właściwie chodzi.

— Jak wielką jest armia indyjska, zawiera *Bombay Standard* następujące data: Sir Colin Campbell ma około 20.000 ludzi pod swemi rozkazami, a najmniej 15.000 w odwodzie i na skrzydłach. Kolumny Roberta, Rosego i Whitlocka wraz z rezerwami liczą podobnież 20.000 ludzi, a Chamberlain musi mieć około 10.000, tak iż stojąca na przeciw nieprzyjaciela armia liczy około 65.000 ludzi, po większej części Europejczyków, podczas gdy 30.000 ludzi w różnych małych oddziałach pełni służbę polową. 18.000 żołnierzy europejskich stoi w Pendżabie, a Anglicy mają zapewne 60.000 ludzi armii krajowej stojącej załogą w Bombaju i Madrasie.

— Z Makao donoszą, że władze portugalskie schwytały nareście naczelnika tego orszaku, który zabił gubernatora Amawalu. Z przyczyny aresztacyi kilku żołnierzy w Makao, jest tamtejsza załoga bardzo wzburzona.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Tryest, 30. marca. Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Ferdynand Maxymilian przybył wczoraj c. k. paroplywem wojennym „Elisabeth" do Miramare.

Paryż, 29. marca. Subskrypcya dla Lamartina została dozwolona. Cesarz wpisał się najpierwszy, oświadczając, że nie zapomni nigdy zasług, jakie położył Lamartine w sprawie porządku w roku 1848.

Turyn, 29. marca. Akademia wojskowa ma być otworzona z dniem 5. kwietnia. W miejsce jenerała de Candia obrany został pułkownik Petrinengo z nominacyą jenerała. — Redaktor dziennika *Ragione*, *Franchi* ogłasza teraz w dodatku do pamiętników Orsiniego, swoją korespondencyę z Orsinim.

Z Lukki donoszą: Na dniu 23go marca zamknięte zostało rekwizytoryum prokuratury państwa w sprawie obwinionych o zamach w Liwurnie. Na 10 z nich zaproponowano karę śmierci, na 1 piętnastoletnie, na 2 dwunastoletnie, a na 8 siedmioletnie więzienie w domu poprawy, 3 uwolniono od zaskarżenia, 1 umknął. Ostatecznego wyroku oczekiwano 29. marca.

Kurs lwowski.

Dnia 1. kwietnia.

		gotówką		towarem	
		złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	mon. konw.	4	42	4	46
Dukat cesarski	" "	4	45	4	49
Półimperyał zł. rosyjski	" "	8	15	8	19
Rubel srebrny rosyjski	" "	1	36	1	36½
Talar pruski	" "	1	32	1	33½
Polski kurant i pięciozłotówka	" "	1	10	1	11
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.	bez kuponów	79	5	79	37
Galicyjskie obligacye indemnizacyjne	bez kuponów	78	30	79	10
5% Pożyczka narodowa	bez kuponów	83	15	84	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 1. kwietnia.

	złr.	kr.
instytut kupił prócz kuponów 100 po	79	30
" przedał " " 100 po	—	—
" dawał " " za 100	—	—
" żądał " " za 100	80	—
Wartość kupona od 100 złr.	1	—

Kurs giełdy wiédeńskiej.

Dnia 30. marca o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 84 1/16—84 1/8. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 97—97 1/2. Lomb. wen. pożyczki z 5% 97 1/2 — 98 Obligacye długu państwa 5% 81 1/8—81 3/16. det. 4 1/2% 71 3/8—71 1/2, det. 4% 64 1/4—64 1/2. detto 3% 50—50 1/4. detto 2 1/2% 40 1/2—40 3/4, detto 1% 16 1/8 — 16 1/4. Oblig. Glogn. z wypłata 5% 97. — — Detto Oedenburgs. z wypłata 5% 97 — — —. Detto Peszt. 4% 96 — —. Detto Medyol. 4% 96 — —. — Obligacye indemn. niższ. austr. 5% 89—89 1/2, detto węgier. 79 1/2 — 79 3/4, detto galic. i siedmiogr. 78 1/2 — 79. detto innych krajów koron. 84 — 85. Oblig. bank. 2 1/2% 63 — 63 1/2 — Pożyczka loter. z r. 1834 318 — 319. Detto z roku 1839 127 3/4—128 1/4 Detto z r. 1854 107 1/8—107 1/4. Renty Como 15 1/2—15 3/4.

Galic. list. zastawne 4% 77—78. Półn. Oblig. Prior. 5% 86 — 86 1/4.— Glognickie 5% 80 — 81. Obligacye Dun. żegl. par. 5% 86 — 86 1/2. Oblig. Lloydy (w srebrze) 5% 88 — 89. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 111 — 112. Akcyi bank. narodowego 975 — 976. Akcye c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 243 1/2—243 3/4. Akcye niż. austr. tow. eskomp. 118 1/4—118 1/2. Detto Budzyńsko-Lincko-Gmundzkiej kol. — — —. — Detto półn. kolei 186 1/4—186 1/2. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 303 — 203 1/4. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wpłata 30% 100 3/4—100 7/8. Detto Połud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 92 1/4 — 92 1/2. Detto cisańskiej kolei żel. 100 1/8 — 100 1/4. Detto Lomb.-wen. kol żel. 251 — 252. Detto Cesarza Franc Józ. wschod. kol. żel. 191 — 191 1/2. Detto losy tryest. 106 3/4—107. Detto tow. żegl. parowej 545 — 546. Detto 13. wydania 100 1/2 — 100 3/4. Detto Lloyda 390 — 392. Peszt. mostu łańcuch. 59 — 60. Akcye młyna parowego wiéd. 67 — 68. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 79 1/2—79 3/4. Windischgrätza losy 25 1/2—25 3/4. — Waldsteina losy 26 3/4—27. Keglevicha losy 16 1/4—16 1/2. Ks. Salma losy 41 1/2—41 3/4, — St. Genois 37 3/4—38. Palffego losy 37 1/2—37 3/4. Clarego 39 1/4—39 1/2

Amsterdam 2 m. 87 3/4 l. Augsburg Uso 105 7/8. Bukareszt 31 T. 265. — Konstantynopol 31 T. —. — Frankfurt 3 m. 105 l. —. Hamburg 2 m. 78. — Liwurna 2 m. 105. — Londyn 3 m. 10 — 17. Medyolan 2 m. 104 7/8. — Paryż 2 m. 123 1/4. Cesarskich ważnych dukatów agio 7 1/2 — 5/8. Napoleons'dor 8 13 — 14. — Angielskie Sover. 10 17 — 18 —. Imperyał Ros. 8 25 — 26. Srebro —.

Telegrafowany wiédeński kurs papierów i weksli.

Dnia 1. kwietnia.

Oblig. długu państwa 5% 81 1/8; losowane obligacye 5% —; obligacye długu państwa 4 1/2% —; 4% —; 3% —; 2 1/2% —; pożyczka loteri. z r. 1834 315; z r. 1839 127 5/8; z r. 1854 —; poż. nar. z r. 1854 84 1/16. Ob banku —. Akcye bankowe 973 — Akcye zakładu kredytowego 243 1/2. Akcye kolei półn. po 1000 złr. 1887 1/2. Austr.-franc. akcye kolei żelaz. po 500 fr. z wypłatą w ratach —; detto z pełną wpłata —; kolej żelazna lomb.-wenecka —. Akcye kolei nadciskiej 200. Kolej cesarzowy Elżbiety 201 1/4. Kolej połud. półn. komunikacyjna 186 1/2. Akcye żeglugi parowej na Dunaju po 500 złr. 550. Akcye żegl. parowej Lloyda po 500 złr. —. Akcye niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego po 500 złr 576 1/4. Galic. listy zast. 4% —. Oblig. indemn. niż.-austr. —; detto innych krajów koron. —; detto galicyj. 78 5/8. detto węgierskie 79 1/2. Amsterdam —. Augsburg 106 l. Bukareszt 265 — Konstantynopol —. Frankfurt 105 1/8. Hamburg 78 l. Lipsk — Liwurna —. Londyn 10 — 16. Medyolan —. Marsylia 123. Paryż 123 1/8. Agio duk. ces. 7 3/4.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 1. kwietnia.

Hotel angielski: P. Krätzer Edw., c. k. porucznik, ze Żółkwi.

Hotel Langa: PP. Grenso Jul., c. k. rotmistrz i Br. Schoissing, c. k. pułkownik, z Gródka.

Hotel europejski: P. Zaremba Bol., z Oskrzeszyniec.

Pod kolej żelazną: P. Treter Miecz., z Dzwiniacza.

Pod jelenia: P. Paluszyński Józef, z Ulicka.

Hotel rosyjski: PP. Hr. Borkowski Dunin Alex., z Winniczek. — Łodyński Stan., z Milatyna. — De Berza Takasy Konst, c. k. rotmistrz, z Brzeżan.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 1. kwietnia.

PP. Dworski Alex., adwokat krajowy, do Przemyśla. — Grabowski Wład., do Sokołówki. — Kossak Jan, c. k. porucznik, do Kołomyi. — Krätzer de Imertreu Jan, c. k. jenerał-major, do Tarnopola. — Hr. Branicki Konst., do Rosyi. — Bielski Stan., do Rychcic. — Bielski Włod., do Delawy. — Hr. Dzieduszycki Miecz., do Korniowa. — Komarnicki Bol., do Sasowa. — Hr. Ożarowski Konst., do Lackiego. — Petrowicz Ksaw., do Wołostkowa. — Wilczyński Włodz., do Nowegosioła.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 30. marca.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	325.62	+ 0 6°	84 3	południowy sł.	pochmurno
2. god. popoł.	324.95	+ 8 6°	67.1	południ.-wsch. „	pogoda
10.god. wiecz.	322.55	+ 3.5°	78.4	południowy „	„

PRZEGLĄD MIESIĘCZNY
stanu galicyjskiej kasy oszczędności

z dniem 31. marca 1858.

Stan czynny.

Gotowizna	złr.	11.451	kr. 11	den. 2	
Papiery publiczne: a) niculegające kursowi i płatne za okazaniem	„	110.000	„ —	„ —	
Papiery publiczne: b) „ „ z terminem najdłuższym sześciu miesięcy	„	150.123	„ 45	„ —	
Papiery publiczne: c) sprzedajne po kursie	„	194.690	„ 25	„ 3	
Zastawy: kwoty udzielone na papiery i monety z terminem najdłuższym dni 90	„	320.705	„ —	„ —	
Weksle: których termina nie nadeszły „ „ „ „	„	127.898	„ 58	„ —	
Pożyczki hypot.: a) ziemskie	„	1,775.961	„ 5	„ —	
Pożyczki hypot.: b) miejskie	„	757.001	„ 24	„ —	
Rachunek różnych osób: drobne należytości i niedobory	złr.	1540	kr. 39	den. 2	

Stan bierny.

Wkładki na książeczki: było z końcem zeszłego miesiąca	złr. 3,221.471 kr. 27 d. 3		
w m. b. włożyło 423 stron . . złr. 61.852 kr. 56 d. 3			
„ „ „ wypłacono 526 stron. „ 65.020 „ 28 „ 2			
Przewyżka zwróceń	złr. 3167 kr. 31 d. 3		złr. 3,218.303 kr. 56 den. —
Zakłady publiczne na rachunkach ciągłych mają			1537 „ 26 „ 1
Ogóły		złr. 3,449.372 kr. 28 den. 3	złr. 3,219.841 kr. 22 den. 1
Odjąwszy sumę mniejszą od większej		„ 3,219.841 „ 22 „ 1	
Przewyżka surowa stanu czynnego stanowiąca fundusz do rozliczenia się w końcu roku ze stronami z należnych im prowizyi		„ 229.531 „ 6 „ 2	

Lwów, dnia 31. marca 1858.

Od Dyrekcyi galicyjskiej kasy oszczędności.

KRONIKA.

Dyrekcya Towarzystwa ku rozszerzeniu muzyki w Galicyi podaje niniejszem do wiadomości powszechnej, że przepisane statutami jeneralne zgromadzenie odbędzie się 18. b. m. w salonie Towarzystwa, przyczem nastąpią nowe wybory w miejsce występujących corocznie członków wydziału i członków honorowych.

— Donoszą z Sanoka pod d. 24. marca. Z explozyi prochu w domu księdza proboszcza ob. gr. k. w Jasielu d. 28go z. m. zginęło dwoje małych dzieci i stróż przy piecu. Ze śledztwa ile się rozpoznać dało, pewnie chciał stróż nauczyć dzieci — Hilarego i Emilię Rudawskich — jaki jest skutek prochu, który tu bawiący z urlopem oficer przypadkiem zostawił, i paląc z izby w piecu, wrzucił na ognisko, niewiadomo: garść czy nabój prochu. Skutek był okropny; dzieci: sześcioletni Hilary i młodsza siostra jego poparzone wkrótce pomarły, a stróż, jak doniesienie mówi, leży potąd bez przytomności.

— Dnia 12 marca 1865 roku obchodzić będzie wiédeński uniwersytet pięćsetletnią uroczystość jubileuszową. O projektach na tę uroczystość słychać, że zamierzają wystawić pomnik z kruszcu przed nowym budynkiem uniwersytetu; pomnik przedstawiać będzie Rudolfa IV., założyciela uniwersytetu, a oprócz tego chcą wydawać historyę wiédeńskiego uniwersytetu dla wszystkich udział mających członków; w dalszym projekcie jest: bicie medalu; zaproszenie wszystkich uniwersytetów, naukowych akademii, towarzystw i zakładów; zgromadzenie w sali nowego uniwersyteckiego budynku, który tem samem zostałby inaugurowany; ogłoszenie honorowych promocyi, przynajmniej po jednej w każdym wydziale i t. d. Jak wiadomo, tworzyć będzie nowy budynek uniwersytetu architektoniczny odwód nowej ślubowanej świątyni; zbliżająca się uroczystość pięćsetletniego jubileuszu wpłynie niezawodnie na spieszniejsze wzniesienie tej budowy.

— Dziennik „Preuss. Staatsanz." ogłasza przegląd wypadków śmierci i skaleczenia na pruskiej kolei żelaznej z 1857 roku. Z tego okazuje się, że z 18 milionów podróżnych został tylko jeden zabity i jeden skaleczony, a obydwa wypadki wydarzyły się z własnej nieostrożności. Z cudzoziemców zginęło 13 na szynach szukając śmierci, 20 przez własną nieostrożność, a 13 skaleczało. Między urzędnikami kolei zaś wydarzają się wypadki w porównaniu z upłynionym rokiem coraz częściej, gdyż w bieżącym roku liczą 54 zabitych i 157 ranionych.

— Francuski kongres botaniczny zgromadzi się w tym roku w Strassburgu. Będzie miał cztery posiedzenia, dnia 14. i 16. lipca w Strassburgu, dnia 21. w Mühlhausen, a 22. w Bazylei.

— Koszta londyńskiej policyi z wyłączeniem City wynosiły w upłynionym roku 444.212 funt. sztr. Z tego przypada 349.315 funt. sztr. na płace i uniformowanie ludzi, 3087 funt. sztr. na lekarstwa, 8502 funt. na konie i wozy, 18.779 funt. na wydatki policyjnych stacyi, 13.649 funt. na opał i światło i 28.510 funt. na emerytury. Najwyższy szef policyi pobiera 1500 funt., każdy z 22 policyjnych sędziów 1200 funt. sztr. rocznej płacy. Żołd innych wynosi od 49 do 440 funt. sztr. Cała służba policyi składa się z 17 wyższych intendantów, 140 inspektorów, 630 sierzantów i 5296 policyanów.

Główny Redaktor *M. Szrzeniawa Sartyni.*

Z c. k. galic. drukarni rządowej.